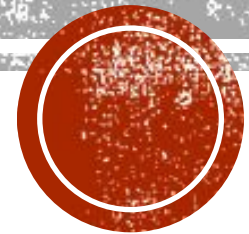

**«Астана медицина университеті» АҚ
Ш.И.Сарбасова атындағы микробиология, вирусология кафедрасы**

**ТАҚЫРЫБЫ: ТАРАЛУ ДӘРЕЖЕСІ БОЙЫНША
ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАРДЫҢ ЖІКТЕЛУІ
(ЭПИДЕМИЯ, ЭНДЕМИЯ, ПАНДЕМИЯ)**

Орындаған: Мұқыш А.Қ.

Мұхтр Н.С.

201 МПД –тоб

Тексерген: Ботпаева М.Т.

ЖОСПА

Р

- I. Жұқпалы аурулар, ерекшеліктері
- I. Жұқпалы аурулардың синдромдары
- I. Жұқпалы аурулар түрлері
- V. Жұқпалы аурулардың жіктелуі
- V. Жұқпалы аурулардың таралуы
- I. Жұқпалы аурулардың диагностикалық факторлары

ЖҰҚПАЛЫ АУРУДАР

**Жұқпалы аурулар (латын сөзінен ағылшынша
infection-жұқтыру) – бір топ потогеді
қоздырғыштармен шақырылатын жоғарғы
жұғумен, цикл түрінде өтуімен сипатталатын,
арнайы иммунитет құратын, кең таралған
аурулар.**

ЖҰҚПАЛЫ

АУРУЛАР

Бұрын төмендеген инфекциялар өршіп, қайтадан бас көтеруде (туберкулез, дифтерия, безгек, холера)

Қазіргі күнде жұқпалы аурулардың құрамында көбінесе вирустар мен шартты патогенді микробтар шақыратын инфекциялардың үлес салмағы жоғарлауда.

Кейбір табиғи инфекциялардың белсенділігі жоғарлауда (оба, кене, энцефалит, геморрагиялық қызбалар, лептоспироз)

Жаңа аурулар пайда болып жатыр (АИТВ, ротавирусты синдром, Лайм ауруы, вирусты гемморагиялық қызбалар, боррелиоз, легионеллез, холера бенгал)

Зоонозды инфекциялардың таралуы кеңейген (сібір жарасы, туляремия, құтырма)

Баяу дамиды нерв жүйесінің зақымдануымен өтетін аурулар көбеюде.

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАРДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Қазқстан Республикасындағы кездесетін жұқпалы аурулар

Көктемгі
жазғы
энцефалит

ҚКГК

ЖРВИ,
соның
ішінде
грипп

Листерия

Лептоспироз

Ішек
инфекциялары (
дизентерия,
сальмонеллез,
ботулизм АИТВ,
ВГА).

Менингококк
ты инфекция

Бруцеллез

Балалар
инфекциясы,
қызылша, шеш,
шешек.

Сібір
жарасы

Оба

Тілме

Құтырма

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР ЖИІ КЕЗДЕСЕТІН СИНДРОМДАРЫ

Жалпы улану
интоксикация

Респираторлы
синдром

Лимфаденопати
я синдромы

Қызба
синдромы

Диарея
синдромы

Менингеальды

Экзантема
синдромы

Сарғаю
синдромы

Гепатолиенальд
ы синдромдар

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАРДЫҢ ТҮРЛЕРІ

Эпидемия (грек еpidemia), індет-жұқпалы аурулардың қалың көпшілік арасында белгілі бір жерге, елге жаппай таралуы.

Эндемия (грек. endon-ішкі және demos-аумақ ел)- тиісті әлеуметтік табиғи жағдайларға байланысты белгілі бір аумақтағы адамдар арасында жұқпалы аурулардың қалыптасқан тұрақты түрі.

Пандемия- жұқпалы аурулардың тұтас елдердің үлкен аумағына жаппай таралуы.

Жұқпалы аурулар (қырым қанды безгегі, сары ауру, туберкулез)

ҚАНДЫ БЕЗГЕК-екі

толқынды қызбамен, жалпы уыттанумен және айқын білінетін тромбогемморрагиялық белгісімен, өлім-жітімінің жоғарылығымен сипатталатын жіті вирусты ауру. Бұл ауру кене шаққанда, мал қырыққанда, сырттай медициналық көмек кезінде вируспен және т.б. жағдайларда жұғады.

Жұғу жолдары әртүрлі жүретін, кенет көтерілген қызу мен интоксикацияның үстіне барлық денеге тараған капилляротоксикоз бен

дамуымен сипатталады.

САРЫ АУРУ-санитарлық ережелерді сақтамай дайындаған тағам өнімдері, сондай-ақ вирусты гепатит ауру адамдар дайындап, таратқан тағамдар да осы ауруға ұшырытады. Адам организмін бүтіндеі зақымдайды, бірақ өзгерістер бауырда өтеді. Алғашқы кезең жасырын инкубациялық кезең деп аталады. Бұл кезеңнен соң дененің сарғаюы басталады. Алайда аурудың сарғаймайтын формасы да кездеседі, аурудың мұндай түрі айналадағы адамдарға қауіпті.

ТУБЕРКУЛЕЗ АУРУЫ-асқынған кезде түбі адам өліміне әкеліп соғуы мүмкін. Күрделі жұқпалы ауру. Туберкулезді зерттейтін медицинаның саласын фтизиатрия деп атайды. XIX ғасырдың соңында неміс дәрігері Г. Кох туберкулезді тудыратын микробактерияларды тапты. Әлемдегі әрбір үшінші адамда туберкулез бактериялары болады. Бұл індетпен ауыратын адамдардың басым бөлігін абақтыны мекен етушілер, нашакорлар, үйсіз жүрген қаңғыбастар, жезөкшелер мен шеттен келген келімсектер

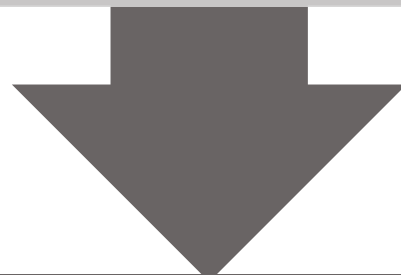
ЖІКТЕЛУІ ЭТИОЛОГИЯЛЫҚ ФАКТОРЫ БОЙЫНША

Жұқпалы аурулардың таралуы

Қоздырғыштардың әсері тек енген жерде көрінеді, ол сол жерде өсіп өнеді.

Вирустар енген жерде көбейіп, денеге тарайды да, басқа ағзаларда екінші үлкен ошақ құрайды.

Жұқпалы аурулардың пайда болуы

Бактериялардан

Басқа организмдерден
(жанды денелерден)

Жұқпалы аурулардың әлеуметтік- экологиялық мағынасы факторлары

- **Сырқаттану деңгейі**
- **Өлім көрсеткіші деңгейі**

Адам патологиясының ішінде үлес салмағы 60-70% (ДДҰ жүрек тамыр және онкологиялық аурулардан кейін үшінші орында). Жұқпалы аурулардың назологиялары мыңнан астам. Жұқпалы аурулар дүние жүзінде маңызды мәселелердің бірі. Бұрын эпидемиялар мен пандемиялар (оба, нағыз шешек, холера, бөртпе сүзегі іш сүзегі, грипп т.б.) адам өліміне басты себебі болған. Қазіргі күнде көптеген инфекциялармен сырқаттану біршама төмендеуде.

Жұқпалы аурулардың диагностикалық принциптері

Болжам диагноз

- Шағымдары
- Эпидеиологиялық мәліметтер
- Клиникалық көріністер

Клиникалық диагноз

- Болжам диагноздың негіздеуі
- Лабораторлы зерттеу нәтижелері

Қорытынды диагноз

- Клиникалық диагноздың негіздеуі
- Динамикада бақылау мәліметтер

**НАЗАРЛАРЫҢЫЗ
ҒА**

РАХИМЕТ

!!!

